

reflector



Dies enrera. "La Veu de Catalunya" publicà un comentari que pretenia dismutar l'alta valor política del nostre amic Lluís Nicolau d'Oliver.

De quin pa fan rosegons els de "La Veu"?

Creiem sincerament que el posseir uns lides d'una tan singular visió política com els senyors Cambó i Puig i Cadafalch no dona dret a gastar tantes pretensions!



"Gracia y Justicia", el setmanari madrileny redactat i il·lustrat per una colla d'estomacs agraïts a la dictadura monàrquica, aprofitant-se de la llibertat de premsa del règim republicà, injuria i fa campanya de descredat dels governants, dissimulant sota una capa d'humorisme tronadet.

Es admirable la barra de certa mena de gent! Passar-se la vida fent l'apologia de la dictadura i aprofitar-se d'un règim de llibertat per a desacreditar-la!

Això, si més no, és poc noble i poc "caballero"!



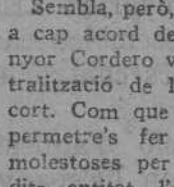
Un amic nostre molt facciós, en llegir la nova declaració de Gandhi, el líder nacionalista hindú, va dir el següent:

—Home, no podia ésser altrament. Tant va el Gandhi a la font... (L'autor de l'anecdota se'n va sortir il·lès.)



Conten que, aprofitant l'estada a Barcelona del diputat socialista Sr. Cordero, fou visitat per una nodrida comissió de socis de la simpàtica i alegre "Arca de Noè", per proposar-li la creació a Madrid d'una filla de l'esmentada agrupació humorística.

Sembla, però, que no va arribar-se a cap acord definitiu perquè el senyor Cordero volia imposar la centralització de l'entitat a l'ex-vila i cort. Com que el contraopinant va permetre's fer algunes objeccions molestoses per als membres de la dita entitat, l'oportuna intervenció dels senyors Bou i Cierro va evitar que passés de les paraules.



Les reaccionaris encara s'entretenen fent córrer falsos rumors i parlant de reunions de gent de sabre. Pobra gent! La resignació cristiana es veu que no s'ha fet per a ells. Només la creuen útil per a entretenir la gana dels pobres.

Això dels rumors de dictadura ens



Mentre ahir escoltava, des d'una butaca del Cinema de l'Òpera, el discurs de Miguel Maura—gestos de mosqueteer, paraules rotundes, dures inflexions en la veu baronívola—constatava el que havia suposat moltes vegades.

—Les dretes de la República han trobat el seu home...

Amb tots els defectes de les dretes, amb tot el que les dretes—per antonomàsia—signifiquen de retardatari i d'egoista. Però amb una gran qualitat: el coratge.

Jo vaig dir un dia la meua simpàtica, a despit de tot, per aquests homes com Miguel Maura. Ara no sabria rectificar el meu pensament d'aleshores. Un home de dreta amb coratge per a afrontar tots els egoïsmes que li imposa el seu temperament. Després de sentir Maura, i de veure'l bracejar amb un desesperat, un pensa inevitablement que Don Melquíades Álvarez, per exemple, és un pobre diable que fa comèdia dolenta. Al costat dels quatre tòpics gèstats del discurs del líder reformista que oferia la seva senilitat política a Lerroux, hi ha avui la constant afirmació rotunda i concreta de Miguel Maura que afronta la seva realitat política i diu a Lerroux que és hora de parlar clar.

Al costat de la retòrica feixistitzant del discurs de Don José Ortega i Gasset—el filòsof que ha volgut fer política—hi ha avui la precisa oratoría contundent del polític que propugna un "Partido Conservador de la República" i que diu, per exemple, com els governadors polítics són una calamitat.

Jo em quedo amb Miguel Maura. Té, almenys, una fortíssima simpàtica personal, vesteix impecablement i sap el que vol. Amb homes així, els adversaris—i Catalunya ha d'ésser un adversari implacable de Maura—saben amb què es juguen els diners. I això és molt important. Fins ara, les dretes espanyoles—començant per Cambó—no han par-

fa molta gràcia. És el cas del que té fam, que somia truites.

La miopia dels reaccionaris no els permet de veure que els esforços més grans dels governants de la República són i han estat per a aguantar la gent perquè no faci estropicis.

Si els governants haguessin afuat una mica, a hores d'ara el país estaria enfonsat en l'anarquia, però de passada no quedaria un convent ni un jesuïta ni un possible dictador per remei.

★

"El Debate" ha estat denunciat i recollit. A les "damas y caballeros" de l'aristocràcia madrilenya, els guàrdies d'assalt es van tocar la vincladisa esquena amb els bastons de goma.

Sembla que el monàrquic a hores d'ara comencen d'adonar-se del canvi de règim.

I pels marraus que fan, es veu que no els prova gaire. No cal dir com ho celebren.

★

La premsa de dreta aprofita totes les ocasions propícies per desprestigiar el veí de la casa contrària. Generalment

l'afany desmesurat de censura la fa caure en falles lamentables. Així, l'altre dia, un dels més importants diaris de la nostra "bona premsa" deia molt seriosament, en comentar un acte de propaganda comunista, que els assistents al dit acte havien sortit cantant la "tercera internacional" (?)

Segurament l'alludit diari deu ignorar que existeixen tres Internacionals (Amsterdam, Berna, Moscou) i un sol himne anomenat "La Internacional".

I pensar que ho diu el diari més ben informat de Barcelona!

★

Les declaracions del general Sanjurjo contra la diputada Sra. Nelsen demostren que allò de la "hidalgúia" i de la "caballeria" i de la galanteria castellanes és pura fantasia. Sobretot tractant-se d'una persona que sempre s'havia portat tan finament amb les dames i dametes.

★

A la Secció de contribucions (reaptació) de la Generalitat molta funcionaris—la majoria—són castellans. Ahir

vàrem constatar que tots estan abonats als fascicles del Diccionari Fabra.

Bon símptoma i bon pròleg de l'Estatut.

D'això en diem concòrdia.

La crisi actual del Teatre Català

II

No tothom pensa el mateix respecte a les causes i conseqüències d'aquesta crisi

Una enquesta per arribar a saber, com a conclusió, les causes que han originat l'actual crisi del teatre català, és una enquesta inútil. No hi ha dues persones que ho vegin de la mateixa manera. Fins i tot hi ha qui no creu en la crisi...

Sembla un fet que la pròxima primavera serà enderrocada el Teatre de Novetats. La desaparició del vell col·leu del carrer de Casp la sentiran tots els barcelonins, com se sent la desaparició de tot allò que hem vist tota la vida. Algú, però, creu que això, en lloc d'ésser un símptoma pessimista, s'ha d'acceptar com un senyal optimista.

—Es molt probable—ens ha dit una persona molt ficada en afers de teatre i més concretament al teatre de Novetats—que sigui enderrocada Barcelona, però, no hi perdres res. Ben al contrari, hi guanyarà. Perquè damunt del mateix solar serà aixecat un nou teatre, més modern, més confortable, més digne de Barcelona.

—Dedicat, també, al teatre català?

—Hi ha el projecte de fer-hi teatre català sis mesos cada any. De manera que, entorn d'aquest enderrocament, potser és exagerat de bastir-hi comentaris pessimistes. Ja sabem que Barcelona si d'alguna cosa coixeja és precisament de teatre. De teatres dignes, com correspon a la categoria de la nostra ciutat.

—Així, doncs, aquest enderrocament no té res a veure amb l'actual crisi?

—Vós mateix. Si va a terra per fer-ne un de millor...

Hem parlat amb un autor. Un autor afortunat—que no és pas Josep Maria de Segarra—i fem aquest aclariment, perquè ja sabem com pensen els autors poc afortunats. I ens ha dit:

—Hi ha crisi, efectivament. Però no és pas una crisi exclusiva de teatre català i, per tant, provocada per una manca de catalanisme. Hi ha crisi al teatre català i al castellà. Aquesta temporada, només hi ha hagut un teatre a Barcelona que hagi vist plena la sala continuament. Un teatre dedicat al castellà i situat en lloc central de la ciutat. Per aquest teatre han desfilat diverses companyies, obres bones, regulars i dolentes. Això vol dir que no és pas la predilecció per uns actors ni per uns autors el que ha fet anar-hi la gent. Ha estat,

simplement, la predilecció pel local, el costum, la moda, el que vulguem dir. En altres temps, això no es faria sentir als altres teatres, perquè Barcelona és molt gran i el teatre alludit no n'és gaire. Hi hauria gent per a tot. Però com que hi ha crisi, i la poca gent que va a teatre segueix la moda, els altres se'n ressenten. Joestic convençut que la crisi actual no és patrimoni del teatre català i que no és imputable als actors, ni als autors ni als empresaris. La gent no va a teatre, perquè s'estima més anar al cinema.

—I creieu que durarà, aquest estat de coses?

—Es difícil de dir. Jo crec, però, que la gent tornarà al teatre, més tard o més d'hora. Barcelona no serà pas diferent de les altres capitals del món.

Ara hem parlat amb un crític. I ens ha dit:

—El teatre català passa, realment, una mala època. Hi ha manca d'actors i manca d'actores. Aquesta és la veritat i una de les causes que jo considero principals. Una bona companyia catalana, podria fer-se sense

grans dificultats. Fer-ne tres o quatre, ja és més difícil i la interpretació de les obres se'n ressent. A més d'això, el nostre públic es cansa de veure sempre la mateixa gent damunt les taules. Coneix els seus trucs, la seva habilitat, les seves falles, i això treu atractiu a les representacions.

Ultr les coses que us he dit, amb el teatre passa com amb els establiments. Com més gent hi va, més n'hi vol anar. Gent fa gent i hom va al local on pot estar més distret i més acompanyat. No hi ha res tan poc engrescador com anar al teatre i saber que els espectadors no passaran de trenta-cinc. En fi, hi ha moltes causes que podrien argumentar-se com a originàries de la crisi actual. Malgrat tot, el que us he dit crec que això succeirà, però crec també que és molt difícil, ara com ara, mantenir oberts quatre o cinc teatres catalans.

Els tècnics, la gent de teatre, no creuen en la manca de catalanisme. Almenys els que nosaltres hem consultat. Val més això, i volem fer-nos la il·lusió que tenen raó.

A.

L'altre dia la "Soli" ens dedicava un comentari amb aquell estil modèlic al qual ens té ja acostumats. Entre altres descobriments sensorials fa els següents: LA RAMBLA és un periòdic feixista, i el nostre amic Sunyol i Garriga un diputat "chupóptero". No calen comentaris, veritat?

Estranya coincidència. El mateix dia "La Publicitat", l'estimat col·lega que sovint perd el control, ens tracta amb certa maliciosa ironia de "setmanari de la revolució independent"!

!El que costa d'ésser a casa nostra liberal "de debò" i sempre!

MIRALLS, MARCS
MOTLLURES
J. M. Terrés Camaló, S/O
Ausias March, 3 - Tel. 18155

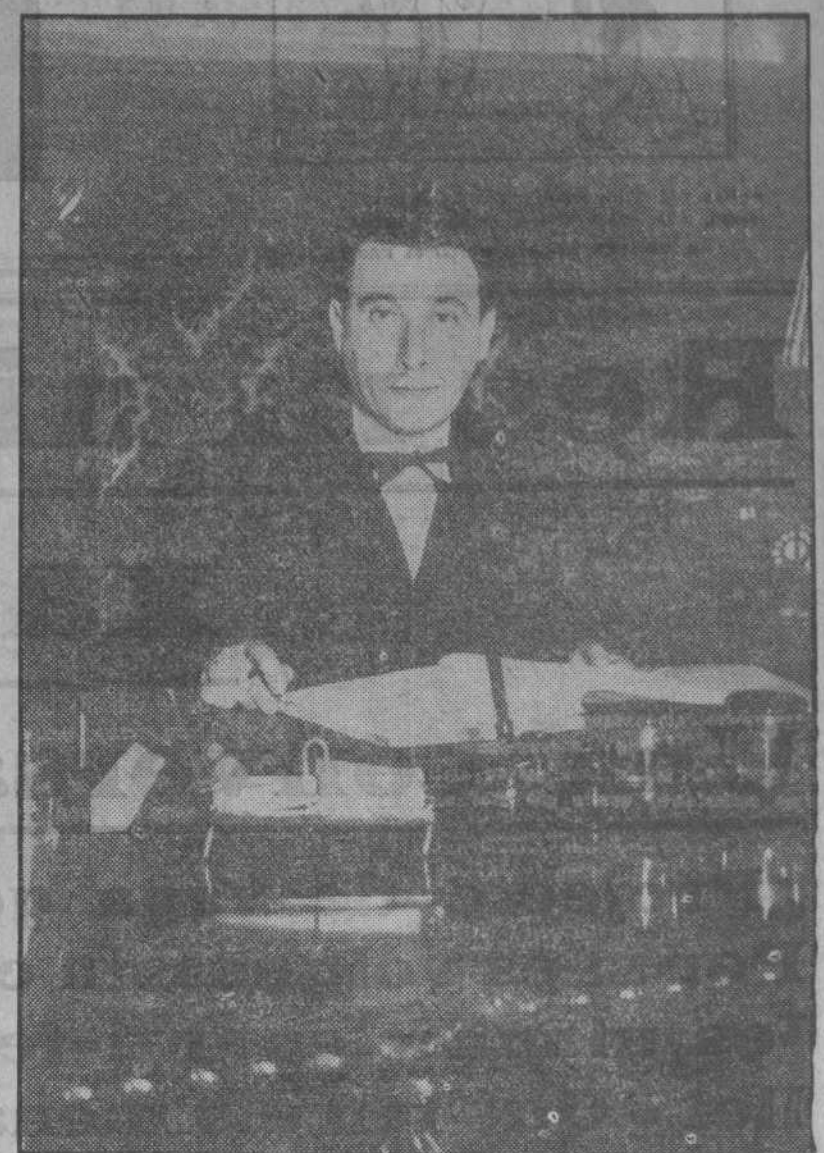
Un desmentiment

JAUME CARNER AVUI NO TE INTENCIO DE FORMAR PART DE CAP PARTIT... EXCELENTS IMPRESSIONS DELS FINANCIERS ESPANYOLS

S'ha dit repetidament aquests darrers dies que el ministre de Finances, senyor Jaume Carner, entraria a formar part amb En Nicolau d'Oliver i Marcehl Domingo d'un partit de Centre Esquerra, a Catalunya.

Podem desmentir aquesta notícia, car hem tingut una conversa recent amb el senyor Carner, i ens ha assegurat que ell es manté allunyat de tota política partidista, i que tota la seva activitat la posa, en aquests moments, al servei de Catalunya i de la República.

Per cert que en la reunió que abans d'ahir varen celebrar els



Lluís Nicolau d'Oliver, ex-ministre de la República, que dissabte a la nit fou objecte d'un gran homenatge, en el qual va pronunciar un discurs modèlic pel seu patriotisme, per la seva elevació política i per la seva elegància espiritual.

El president del partit catalanista republicà va afirmar la posició esquerrana del partit, rebutjant el revisionisme, de-

clarant-se oposat a cap entesa amb partits no republicans, i dient que era l'hora de treballar per estructurar la Catalunya autònoma.

Ens plauria que aquesta elevada actitud fixada pel president d'aquest partit, fos seguida amb lleialtat per tots els homes del Partit Catalanista Republicà.

banquers amb els senyors Azafia i Carner, els banquers, que es mantenen pessimistes d'ençà del canvi de règim, manifestaren que per primera vegada se sentien optimistes, i que aquesta metamorfosi era deguda a la confiança que l'actual ministre d'Hisenda inspirava a tots, pel seu talent, per la seva indiscutible competència financera i pel seu caràcter ferri.

Per manca d'espai no podem publicar un "Missatge a tots", del nostre amic Granier-Barre, sobre la crisi interna d'Estat Català.

El publicarem en l'edició vinent.



—!Apa, repetiu ara que la paternitat dels pobles és una utopia!

(De "Gringoire".)

El senyor Maura — pobret! — és molt poca cosa per a oposar-se a la voluntat de tot un poble

MIGUEL MAURA

El líder del "Partido conservador de la República"

Siendo como soy autonomista, partidario de una descentralización absoluta, salvaje, yo gritaré, aullaré, morderé si es preciso, para evitar que prevalezcan tres o cuatro puntos de ese Estatuto...



MIGUEL MAURA

ra al Parlament, en aquests últims mesos, no podia estranyar-nos massa el seu discurs d'ahir. Potser més el que en cap altre aspecte del seu discurs, l'home de dreta es dibuixà sense contemplacions quan parlà de Catalunya. Els gestos es tornaren més violents, les paraules més crues, la passió més enverinada.

Una vegada més, també, vaig

Lerroux es veurà en l'estricta necessitat de fer.

A més de franc, Maura quedà ahir com un polític hàbil. Explicà a la seva manera l'actuació del primer Govern de la República i la seva personalitat. Portà aigua al molí, naturalment, però amb una discreció remarcable.

Quan digué que, en les jornades de maig, un ministre oposà a la seva demanda de guàrdia civil, la frase:

—Todos los conventos de España no valen la vida de un republicano... i que ell, en aquell instant, dimiti el seu càrrec, el públic ovacionà llargament l'orador. L'endemà, però, el Consell de ministres donava al dimissionari plens poders per a fer el que li semblés. I el dimissionari es tornava a quedar, acceptant i proclamant tota la responsabilitat dels seus actes, com a ministre de policia. "Ell responia de l'ordre públic a tot el país."

—Aquella nit—senyalava ahir—empezzà a ser ministre de la Governació.

I quan, després d'afirmar que el rigorisme de les ordres que donà no li inquietava la consciència preguntà a l'auditori:

—Hice bien?

L'auditori respongué que sí.

Catalunya. Als que hem vist Mau-

que les dretes espanyoles pensen que l'autonomia és una facultat que permet als que la posseeixen d'elegir de tant en tant algun secretari d'Ajuntament. I això no val la pena d'explicar-ho en un discurs...

Però els que som catalans, els que hem viscut la realitat catalana, somriem quan sentim aquestes coses. A mi em feia somriure ahir, Miguel Maura, quan parlava de l'Estatut bracejant com un desesperat. No sabia ja indignar-me massa del que deia aquell home. I quan sentia—com sentia alguna vegada—els aplaudiments del públic que subratllaven la seva paraula i acompanyaven la seva exaltació, em semblava que l'ovació es produïa en un gran buit, en una atmosfera irreal.

Aquell home parlava i aquell públic aplaudia com si Catalunya no existís. Com si Catalunya no fos una entranxa viva. Com si es parlés d'un planeta a milions de quilòmetres. L'orador i el públic jugaven amb una paraula, amb una entel·lequia, amb una al·lucinació. I temien l'amenaça de quelcom imaginat per ells però que en realitat cap d'ells no podia acabar d'explicar-se.

Potser els hauria fet un gran efecte, ahir, que un català s'hagués aixecat, hagués pujat a l'escenari, hagués pregat l'orador de callar un moment i hagués dit al públic, amb el millor dels somriures i amb el gest més elegant:

—Senyores i senyors, heus ací un català...

Tothom hauria quedat molt parat. Quan es parla massa de les coses, que no es coneixen de prop, els homes es formen tot seguit idees rares d'aquestes coses i s'acaba pensant, per exemple, que Catalunya és habitada per una salvatge que ballen sardanes i mengen carn d'espanyol. Val a dir—i d'això en parlo extensament en un llibre d'imminent aparició—que els catalans hem fet notables esforços perquè es tingués de nosaltres idees si fa no fa com aquestes...

Sortosament no és l'hora de Maura. No és l'hora de Maura si les esquerres s'abonen posar-se a l'altura d'aquesta hora. I quan dic les esquerres, no faig excepció—al contrari—amb les de Catalunya.

Potser si des del primer moment en què les esquerres han estat Poder haguessin fet el que havien de fer—consolidar la situació i possibilitar una democràcia organitzada i constructiva—ara Maura no podria parlar així ni de Catalunya ni de tots els altres problemes espanyols.

Aquests dies s'han produït fets importantíssims, que poden ésser un suprem advertiment. Recordin-se. I pensin's que, tal com estan les coses, les esquerres no conservaran el Poder perquè dignin que elles van fer la Revolució, sinó perquè afirmen ara, amb obres, que són dignes d'aquella Revolució i que poden construir la democràcia republicana...

"Maura, no!", evidentment. Però seria tristíssim que entre tots fésim rectificar un poble i li fésim dir, com una suprema esperança de salvació: "Maura, sí!"

I Catalunya tindria, en aquesta rectificació, una gran part de responsabilitat.

Madrid, gener de 1932



—Has vist quin orgull gasta En Felpot?
—Oh, no! gasta ulleres de can GANZER!
A. GANZER. — Av. Portal de l'Angel, n.º 33

la rambra

(esport i ciutadania)



Paper de fumar
extra - superior
per a tothom
que tingui bon
gust
El millor en
qualitat i pre-
sentació

Res ni ningú no aturará la marxa de la República

Una conversa amb el cap Superior de Policia

¿Projecte de vaga general a Barcelona? - L'actuació dels enemics de l'ordre Per si es volguessin cremar convents... un consell saludable! Ni milícies feixistes, ni milícies anti-feixistes - No seria tolerat cap Sindicat patronal fora de la llei - Què fan els monàrquics de la Dictadura? - Els enemics del règim no poden fer altra feina que alegrar-se dels lamentables extremismes d'ací - Mentre els republicans es barallin la República no corre perill

Els ben informats asseguren que aquests darrers dies que els anarquistes sabotejadors de la República preparaven una altra vaga general revolucionària a Barcelona. En el pla d'ofensiva que els extremitats venen desenrotllant des de fa un parell de setmanes contra l'ordre de la República hi cap perfectament aquesta possibilitat. La nostra capital encara és la placa forta de l'anarquisme espanyol i no tindria res d'estrany que una vegada més se la volgués fer servir de camp d'experimentació per fer-hi explotar el darrer paquet de la traca. Nosaltres creiem avui, com hem cregut sempre, que l'obrerisme en l'autèntic sentit de l'expressió no té res a veure amb el plantejament de vagues revolucionàries sense tot ni so, i aquest convenciment ens fa lamentar amb una més intensa emoció el caràcter permanent de la infiltració anarquista irresponsable entre les grans masses obreres i la passivitat, docilitat o impotència d'aquestes davant l'actuació sinistra dels que en comptes d'atansar allunyen cada dia les possibilitats de triomf de les justes reivindicacions de la classe proletària.

Conèixer a dotzenes, a centenars d'obres catalans que per esperit de solidaritat de classes pertanyen a agrupacions sindicals obreres. I perquè els coneixem, perquè els hem tractat, perquè els hem vist en el treball i fora del treball, perquè sabem a fons quins són llurs sentiments, posaríem ara mateix les mans al foc i jugaríem tot contra un que no en trobaríem cap que fos capaç de disparar una pistola contra la força pública ni d'intervenir en un atacament, ni siquera d'autoritzar amb llur adhesió una vaga general revolucionària sense tot ni so. No ens posarem sentimentals ni raonarem, perquè seria impossible, com a reaccionaris. Parlaríem com a liberals, com a homes d'esquerra, com a defensors del millorament proletari en tots els ordres i com a propugnadors d'una justícia social perfecta. Ens fan pena les valenties i els matonismes de certa premsa anomenada proletària, acostumada a emprar un llenguatge de taverna a base d'insults i d'amenaçes a tort i a dret; creiem que el sistema és poc

adequat per provar davant de gent responsable que es propugna pel "millorament" i menys encara per la cultura obrera.

No. Som repòrters liberals i no creiem que fem traïció al nostre liberalisme censurant els procediments extremitats perquè no tenen res de liberals. Entre la literatura xulesca de Primo de Rivera i les notes provocatives de Mussolini hi havia la mateixa semblança d'estil que entre els procediments emprats pels extremitats d'ací i la literatura de la premsa que propugna la revolució social. La F. A. I. i la Confederació repetixen a cada manifest que lluiten per la revolució social. Doncs bé: a l'obrer català la revolució social no li interessa. Pot interessar a una minoria d'exaltats que no arribaria ni al dos per cent, però a la gran majoria de treballadors de la nostra terra li interessa molt més la prosperitat de Catalunya, perquè la prosperitat de Catalunya dins d'un règim democràtic i liberal no serà la prosperitat d'una classe, sinó la prosperitat de tots. A l'obrer català li interessa, és clar, el seu millorament, però no creu que la revolució social i l'anarquia siguin els camins més indicats ni més pràctics per aconseguir-lo.

L'obrer català es pregunta cada dia, d'ençà de la República, per què els capítols que avui pregonen la vaga general diària i advoquen per l'anarquia no feien la revolució social ni es llançaven al carrer durant els set anys de dictadura. Aquesta és la gran pregunta. Els mateixos problemes — molt més greus — tenia plantejats la classe obrera quan la dictadura tapava la boca dels treballadors que demanaven pa, amb bales de mauser. No calia provocar la força pública, no calia matar guàrdies civils, no calia fer vagues revolucionàries: n'hi havia prou amb demanar pa perquè la presó, la deportació i l'assassinat fessin emmudir els peticióaris. Aleshores la llibertat hauria estat del que se l'hagués afanyat. Si els extremitats d'avui haguessin enderrocat la dictadura hauríem tingut dret a fer la seva revolució social. Però ara no és just que ells que posaren el mínim esforç a enderrocar el règim de força que els oprimia avui es

vulguin aprofitar de la llibertat concedida per la República, per enfonçar-la.

LA GUARDIA CIVIL

Hem parlat de la guàrdia civil. Dissortadament fa unes setmanes que aquest cos armat està d'actuació. Hem de començar per afirmar que ha estat un error o un oblit imputable a tots els governs republicans que han actuat d'ençà del 13 d'abril el no reformar aquest cos. No era possible, és clar, canviar-li l'esperit en vuit dies ni en vuit mesos. No es podia prescindir dels seus serveis quan encara podien ésser indispensables per defensar el règim de qualsevol temptativa reaccionària i monàrquica. Però es podia canviar d'estructura, es podia canviar d'uniforme, es podia suprimir el tricòrn i sobretot es podien traslladar de guarnicions, especialment els que feia anys que residien en casernes locals. No es féu, no s'ha fet. Ni encara s'ha ordenat que se'ls suprimís el mauser per l'interior de les ciutats. Ara ens hem de plànyer dels fets lamentables de Castillablanca i dels fets més lamentables encara de la població d'Arnedo. Els obrers, per extremitats que siguin, no poden tenir mai el dret de disparar contra la força pública. Ciutadans de l'Estat, amb uns drets que l'Estat empara, han de complir els seus deures que marca la llei com els altres ciutadans.

Però la guàrdia civil, creada per perseguir malfactors, no té tampoc el dret de disparar contra els obrers i menys encara contra les obres que porten llurs fills als braços. La lectura tràgica dels fets de Castillablanca ens evocava l'Àfrica. La lectura revoltant dels fets d'Arnedo ens recordava aquella Rússia evocada pel "Cuirassat Potemkine".

Dos avisos desoladors. Que la sang de les víctimes de l'una i de l'altra banda faci fecundar la serenitat a tots els cors i a tots els esperits. Que tots es donin compte que existeix una tensió provocada per algú, creada per algú que ara gaudeix de la seva obra, entre els obrers i aquells que tenen per missió garantir llur seguretat com han de garantir la seguretat de tots els ciutadans. Que serveixi d'avis i de lliçó per al Govern i per al Parlament, que pot atacar el problema abans que acabi la seva missió legislativa.

LES VAGUES REVOLUCIONÀRIES

A Barcelona estaven massa tranquils feia uns quants dies. Algun atacament escadusser sense pena ni glòria. Però pocs trets. Pocs bombs. Poca sang. Pocs vagues. Calia parlar novament de vaga general, i si possible de "vaga general revolucionària" que omple més. Calia tornar a exhibir les siluetes de la F. A. I. i calia tornar a parlar de la força misteriosa de la Confederació. I vet ací que ja hi som. Tota la setmana que s'anuncia per a molt aviat una vaga revolucionària. Amb motiu de què? Amb motiu de la protesta contra els fets d'Arnedo. Primer es maten guàrdies civils. Després els guàrdies civils maten treballadors. Després es protesta perquè els guàrdies civils han matat treballadors i aleshores es fan vagues revolucionàries en les quals si han d'ésser revolucionàries han de caure força treballadors i guàrdies civils. I així es camina vers la prosperitat i tot va com una seda.

Potser veurem algun dia, temps a venir, quan la copa de la paciència estigui plena a vessar, que els treballadors catalans, davant les fàbriques parades i les indústries paralitzades i els hospitals plens, pas-

saran per Barcelona amb una gran bandera blanca dient que ja estan tips de revolució social i que volen pau i treball. I aleshores els personatges maquiavèlics que des d'un recó estiraven totes les cordes de la revolució social, fumant un cigar haví i rient interiorment de la resignació corderística dels ramats, hauran de fugir cap a d'altres climes si és que tenen temps de saltar pel finestrell del subterrani de les conspiracions.

MILÍCIES FEIXISTES?

Ah, si. Potser només se'n parla a les penyes més populars dels cafès on la política encara apassiona. Però se'n parla. Hom assegura que hi

PARLA EL SR. MENENDEZ, CAP SUPERIOR DE POLICIA

Si, ja ho sé — ens diu el senyor Menéndez — Es diu molt que es fan treballs per organitzar una milícia reaccionària. Però existeix una altra versió: la que abans n'existia una altra d'esquerrana. Jo, com a servidor de la llei, només puc dir-vos una cosa ben categòrica: que no toleraré ni milícies de dreta ni milícies d'esquerra. La policia no necessita ajudants de cap mena, i encara que no crec que tot això passi d'ésser rumors sense gaire fonament, ja us puc dir des d'ara que els primers que es llancin al carrer, siguin els



Els anomenats Foronda i Viver amb llurs uniformes de lacais

ha milícies feixistes i anti-feixistes en perspectiva que acabaran d'adobar el terreny per a la revolució social. Hem pogut constatar que s'han fet algunes temptatives per ressuscitar una organització pseudo-patronal de sinistra memòria que es féu tènue durant l'actuació a Barcelona d'aquell personatge implantador de la llei de fugues. S'ha contestat a aquests rumors dient que es preparava una milícia d'esquerra que contestaria d'una manera eficient a l'actuació de la patronal si aquesta arribava a crear-se o a actuar.

Adhuc s'ha assegurat per qui sembla poder estar documentat sobre la matèria que de París i de la Costa Brava arribarien cabals en abundància per mantenir la milícia destinada a repetir a Barcelona l'experiència sanguinària de Martínez Anido. Però llegim, lectors meus, les manifestacions que sobre totes aquestes coses desagradables ens ha fet persona tan autoritzada com el cap superior de Policia de Barcelona, al qual hem anat a veure per demanar-li informacions sobre el particular.

Imaginen-vos si sé els treballs que realitzen els agitadors anarquistes. Com aquell qui diu, adhuc sabem el que pensem quan dormim: Per això us contesto que és veritat que voldríem organitzar una vaga general. Si la realitzen i és una vaga legal, el governador ens dirà el que calgui fer. Mentre es manifes-

CIUTADANIA

Potser ja és hora...



A la mateixa hora en què Miquel Maura des del Cinema de l'Òpera de Madrid enllaminia les dretes espanyoles amb pinyols anticatalans, en una sala d'espectacles de Barcelona uns oradors esquerrans, vinguts expressament de Madrid, atacaven l'ensenyament en català a casa nostra. Madrid sentia encara el ressò de les paraules de don Melquíades dient que aquestes Corts no aprovarien l'Estatut, i a Burgos, mentrestant, en una assemblea castellanista, es cloïen els punys amenaçadors contra les ansies de llibertat catalana.

Si ens dol amargament la constatació d'aquests fets, demostratius de com resta encara en l'Espanya republicana una crosta de mentalitat monàrquica, ens aconsola, en canvi, que l'eloqüència d'aquests fets ens doni una vegada més la raó en la defensa entusiàstica i conseqüent que nosaltres venim fent de la fraternitat catalana davant l'ofensiva desencadenada contra l'Estatut.

No ens esvera que el senyor Maura, isolat i impopular, franc tirador de les dretes, republicà dels que creuen que la República no havia de fer més que treure el rei, cerqui ara una plataforma política (Azaña li digué un dia en plena Cambra) en la seva posició de líder anticatalà per guanyar-se l'aplaudiment de la xurma incomprensiva, reaccionària i inculta. No ens fa por que un altre solitari que es convida al gran festí lerrouxista ataquí l'Estatut. I no ens impressiona que a Burgos, els dictadors monàrquics es reuneixin per escriure Catalunya. Però la coincidència de Barcelona, Burgos i Madrid ens sembla un símptoma que cal tenir en compte, per dignitat i per patriotisme.

I a desgrat de les ironies dels qui no creguen en l'eficàcia del nostre postulat, no ens cansem d'insistir, avui amb més vehemència i amb més sentiment que dues setmanes enrera, en la necessitat inajornable de pensar en Catalunya i en els perills que pugui córrer l'Estatut, per fer la unitat dels patriotes catalans davant l'ofensiva que apreta contra la llibertat de la nostra terra.

tin pacíficament, ja us puc assegurar que no passarà absolutament res, perquè tinc un alt concepte dels drets individuals i col·lectius. Però si es pretén fer una vaga "revolucionària" i es va premeditament a alterar l'ordre, també us garanteixo que serà jo de poques taules i que les coses canviaran d'aspecte. Ni assalts, ni atracaments, ni agressions a la força pública, ni teies incendiàries: contra tot això serem inexorables.

ELS FIGURONS MONÀRQUICS, QUE FAN?

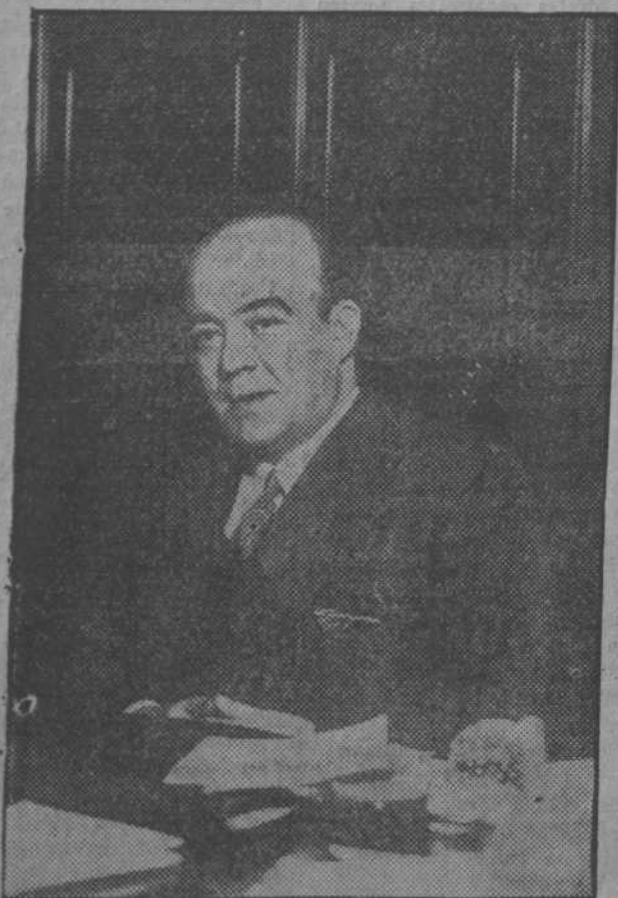
Em preguntem què fan els monàrquics que se significaren a Catalunya durant la dictadura? No crec que puguin fer gran cosa. Potser no passen de fer-se il·lusions. Els agents que la Direcció General de Seguretat té a l'estranger, és captenen de seguir-los els passos per qüestions de prudència. Però no perquè signifiquin el més petit perill per al règim. D'això en poden estar ben segurs. Són a París, a la Costa Brava, a Brussel·les. Alguns prenen el te i visiten l'ex-rei a Fontainebleau. Però repetixo que llurs activitats per ara no passen en el cas més optimista per ells del terreny de la fantasia, car alguns ni fantasia deuen tenir.

Es lamentable l'actuació dels anarquistes. Però ni aquesta actuació representa un perill per a l'estabilitat i la seguretat de la República. M'heu dit que temieu que el fracçament i la lluita entre els republicans fos perillosa per a la consolidació del règim; i jo us dic el contrari: que mentre els republicans estiguin dividits i es combatin la República no estarà en perill, perquè quan existeixi el perill els republicans faran el front únic per defensar-la.

MOT FINAL

Les manifestacions del cap superior de Policia són tranquil·litzadores. Però no n'hi ha prou. Nosaltres voldríem que no fos cert que es prepari una altra vaga general absurda. Voldríem que entre els obrers catalans triomfés el criteri constructiu contra el llevat anarquistant dels especuladors irresponsables. Quan s'ha esperat segles sense protesta, no es poden justificar impaciències contra un règim liberal instaurat pel poble, que està disposat a satisfer totes les demandes justes.

Domènec Bellver



El Sr. Menéndez, cap superior de policia